

in s tem tudi sam študij, ta načrt pa je odprl tudi novo vsebinsko plat t. i. človeškega kapitala, ki se mu reče sodelovanje. Z 'mrežno oskrbo' je mišljen tak pristop k reševanju kritičnih položajev, da se prepreči to, kar bi morda prekinilo kontinuiteto oskrbe. Pozornost v projektu se je postopno izrecno usmerjala na kontinuiteto oskrbe oz. na upravljanje oskrbe.

Knjižica je povzetek projekta *ProNetz*. Ker je bil eden glavnih ciljev povezati različne iniciative in tekoče projekte s področja socialnega dela – v projektu *ProNetz* je bilo vključenih 58 iniciativ in tekočih projektov – in predstaviti digitalno verzijo projekta, je v brošuri tudi CD s povezavami in bazami podatkov, ki so v knjižici omenjeni, povzeti ali le delno natisnjeni, na CD-ju pa je tudi PowerPoint predstavitev tega projekta. Eno poglavje v knjižici je namenjeno opisu kriterijev vključevanja iniciativ in projektov v ta zbirni projekt upravljanja oz. uresničevanja oskrbe (po angleško: *care management*).

Sčasoma naj bi se izoblikovala tudi tehnična baza *ProNetz* projekta, projekt pa naj bi postal neke vrste trajna ustanova, ki bi zbirala in povezovala posamezne projekte, prečiščevala različne mehanizme vodenja in omogočala vse večjo decentralizacijo na tem področju. Nemčija ima med evropskimi državami največ prebivalcev. Zato so integracija, dejanske in obljubljenе usluge ter priprava tako poklicnih kakor tudi nepoklicnih delavcev že same po sebi zahtevne.

V teku projekta se je pokazala potreba po novi opredelitvi integriranega svetovanja, ki bi bolj temeljilo na upravljanju oskrbe kot upravljanju struktur. Izkušnje so bile zanimive in so pokazale pot v nov raziskovalni cikel, ki pa se, žal, ni ponovil oz. podaljšal.

Ne glede na to je osnovni namen brošure – učiti se na novo učiti in posredovati spoznanja – dosežen. V *ProNetz* projektu so bile vključene metodologije medsebojnega sodelovanja, ki so še v teku in ki napovedujejo nek prihodnji rezime spoznanj. Takrat bo najbrž podatkov več, kot jih je v tej brošuri. Seveda pa je osnovni namen izboljšati koncepte dobre prakse in čim bolj odkritega komuniciranja na vseh ravneh. Model raziskovanja na nacionalnem nivoju kar kliče po tem, da bi se ta način dela razširil drugam, predvsem na mednarodno področje, in da bi se z večjo vnemo posvetili prispevku tistih, za katere se včasih zdi, da se morajo samo učiti in nimajo priložnosti povedati svoje izkušnje. V teku raziskave se je pokazalo, da se nekatere stvari jemljejo prelahko in da se ni upoštevalo dovolj 'manj pomembnih' vidikov. Na eni strani so Nemci s tem projektom naredili dober vtis na podobne pobude v drugih državah oziroma na drugih področjih, po drugi strani pa tudi pokazali, da sodelovanje večjih razsežnosti zahteva več kot le medsebojno izmenjavo znanj in da sodelovanje še daleč ni samoumevno.

Anton Mlinar

DROBCI IZ GERONTOLOŠKE LITERATURE

Zbrali dr. Simona Hvalič Touzery, Barbara Oražem Grm in dr. Božidar Voljč

SLOVENIJA: OTVORITEV DOMA IRIS

17. decembra 2007 so na Inštitutu RS za rehabilitacijo (IRSR) odprli Dom Iris. Gre za demonstracijsko stanovanje s površino 90 m², v katerem so uporabljene sodobne tehnologije in tehnične rešitve. Stanovanje se nahaja v pritličju glavne stavbe IRSR. V Domu IRIS so ustvarjeni pogoji, ki invalidnim osebam omogočajo najvišjo stopnjo funkcionalne samostojnosti in neodvisnosti bivanja. Stanovanje je opremljeno s številnimi sodobnimi elektronskimi sistemi, ki omogočajo upravljanje bivalnega okolja in nadzor nad njim ter najsodobnejšo komunikacijsko tehnologijo, ki je prirejena različnim vrstam in stopnjam invalidnosti. Namen tega vzorčnega stanovanja je: 1.) slovenski javnosti omogočiti ogled sodobne tehnologije, ki je v pomoč tako invalidom z najrazličnejšimi invalidnostmi kot starejšim osebam; 2.) omogočiti invalidnim in starejšim osebam preizkus rešitev v demonstracijskem domu, da bi lahko vsak zase izbral tisto rešitev, ki bi mu omogočala čim bolj samostojno življenje v domačem okolju; 3.) svetovati invalidnim in starejšim osebam ter njihovim skrbnikom in v demonstracijskem okolju prikazati, kako na najbolj racionalen in smotrni (poceni) način preurediti obstoječe stanovanje glede na njihove potrebe; 4.) omogočiti proizvajalcem opreme in ponudnikom storitev na področju tehnologij za invalidne in starejše osebe, da promovirajo svoje rešitve ter jih v integriranem testnem okolju tudi testirajo in izpopolnjujejo; 5.) ustvariti možnosti za raziskovalno delo na področju e-dostopnosti in e-vključenosti v Sloveniji. Sicer pa so glavni cilji doma: omogočiti večjo samostojnost in večjo varnost uporabnikom, znižati stroške oskrbe na domu in zmanjšati potrebe po odhodih v domove upokojencev in druge ustrezne inštitucije. IRIS je

kratica, ki predstavlja začetnice besed: »Inteligentne Rešitve in Inovacije za Samostojno življenje«. Vodja projekta, pri katerem sodelujejo številni partnerji, je prof. dr. Anton Zupan iz IRSR. Več informacij o Domu Iris najdete na strani: <http://www.ir-rs.si/filelib/dom-iris/dom-iris.htm>.

SLOVENIJA: ZAČETEK DELOVANJA SPLETNE STRANI ZA STAREJŠE

Sredi decembra 2007 je začela delovati brezplačna spletna stran za starejše od 50 let: www.seniorji.info. Kot pravijo uredniki spletne strani, je njeno poslanstvo posredovanje kakovostnih in uporabnih informacij za zadovoljno in polno življenje. Z njo vzpodbujajo tudi medgeneracijsko povezanost in vseživljenjsko izobraževanje. Spletna stran temelji na prostovoljnem delu uredništva, ki s svojim strokovnim znanjem, izkušnjami in pozitivno energijo uresničuje zastavljene cilje. Stran [seniorji.info](http://www.seniorji.info) je oblikovana za vse, ki si želijo ustrezno velikost besedila, preglednost in preprosto stran za uporabo.

SLOVENIJA: PROGNOŠTIČNI DEJAVNIKI PREŽIVETJA HUJE POŠKODOVANIH STAREJŠIH OSEB

Poškodbe so zdravstveni problem, močno povezan s starostjo, saj se zaradi starostnih sprememb (naglušnost, slabovidnost, motnje ravnotežja, manjša moč in hitrost itd.) na nevarnosti okolja (promet – največkrat kot pešci, padci) starejši pogosto neustrezno odzovejo. Obenem narašča tudi število kaznivih dejanj, katerih žrtve so starejši ljudje. Skupina zdravnikov s travmatološkega oddelka Splošne bolnišnice Celje je sedem let spremljala primere poškodb starejših oseb. Ugotavljali so dejavnike preživetja

ter končne funkcionalne rezultate zdravljenja starih ljudi, ki so utrpeli poškodbe vsaj dveh telesnih področij. Izsledki raziskave so pokazali, da je preživetje hudo poškodovanih starih ljudi nizko. Najpogostejše so poškodbe prsnega koša, skeleta in glave, kot najpomembnejši napovedni dejavniki pa se je izkazala teža poškodbe. Za starejše poškodovance je poleg manjše stopnje preživetja značilno tudi večje število zapletov med zdravljenjem, predvsem pljučnih in septičnih, so še ugotovili v celjski bolnišnici. Poudarjajo, da morajo biti terapevtski ukrepi usmerjeni v preprečevanje zapletov, sama rehabilitacija preživelega pa v njegovo vrnitev v domače okolje in karseda samostojno življenje.

Objavljeno v: *Zdravniški vestnik, oktober 2007*, v: <http://www.vestnik.szd.si/>

EVROPA: NACIONALNA POROČILA O ZAPOSLOVANJU IN POLITIKAH ZAPOSLOVANJA STAREJŠE DELOVNE SILE TER POBUDAH NA DELOVNIH MESTIH

Evropska fundacija za izboljšanje življenjskih in delovnih pogojev je objavila več nacionalnih poročil o zaposlovanju in politikah zaposlovanja starejše delovne sile ter pobudah na delovnih mestih (*Employment and labour market policies for an ageing workforce and initiatives at the workplace*). Vsako poročilo obravnava posamezno državo znotraj EU in daje pregled položaja starejših delavcev, obravnava vlogo javnih institucij ter vladnih pobud za promocijo aktivnega staranja, ukrepe in pobude, ki se izvajajo na ravni podjetij, vključno s študijami primerov najboljših praks. Poročila za različne evropske države so napisana v angleškem jeziku in jih dobite na strani: www.eurofound.europa.eu/research/0296.htm Slovensko poročilo je v celoti dosegljivo na strani: <http://www.eurofound.europa.eu/pubdocs/2007/0514/en/1/ef070514en.pdf>

Objavljeno v: *ILC Policy Report, november 2007*: 3

NEMČIJA: KONCERT V PROSLAVO STOTEGA ROJSTNEGA DNEVA

Süddeutsche Zeitung je 7. novembra 2007 poročal o gospe E. M., ki živi v malteški ustanovi za stare v Starnbergu na Bavarskem in je bila oktobra stara sto let. Glasbenica po izobrazbi je študirala na konservatorijih v Leipzigu in Dresdnu, potem pa je igrala prvo violino v gledališkem orkestru v Thüringnu. »Slavno gledališče,« pravi, »v katerem je na prelomu stoletja orkester vodil Richard Strauss.« Leta 1980 se je v starosti 73 let preselila iz vzhodne Nemčije na Bavarsko in sprva igrala prvo violino v laičnem orkestru Münchner Musikfreunde. Prav s tem orkestrom pa je imela v kapeli ustanove, kjer živi, koncert v počastitev svoje stoletnice, na katerem je spet igrala prvo violino. »Nič težkega,« je rekla, »saj še vedno pogosto vadim.«

V Sloveniji starost stotih let še vedno povezuje močno z izredno starostjo, h kateri sodi morda le še telesna in duševna betžnost. Včasih smo to predstavo povezovali že z osemdesetim letom starosti. Vendar pa je telesno in duševno gibkost možno ohranjati dlje, kot si mislimo, kar v Sloveniji že danes dokazujejo številni osemdesetletniki, pa tudi gospa E. M., ki je pri stotih letih še vedno urejena, v vsakodnevni aktivnosti povsem samostojna in ki svojo duševno in duhovno kondicijo ohranja z aktivnim odnosom do glasbe. V Sloveniji je še vedno nepresežen vzor takega življenja v najvišji starosti naš pokojni olimpijonec Leon Štukelj. Vse to dokazuje, da so zdravo življenje, skrb za redno telesno in duševno aktivnost ter vzdrževanje primerne telesne teže najboljše dolgoročne naložbe, za katere se lahko v življenju odločimo.

V Sloveniji raste število stoletnikov. Zanimivo bi bilo videti in vedeti, kakšno je njihovo zdravje, v kolikšni meri so samostojni in kaj vse jih še zanima. Take raziskave bi bilo primerno ponavljati vsakih deset let in med seboj primerjati njihove izsledke, da bi videli, kako socialni in zdravstveni

razvoj družbe tudi pri stotih letih vplivata na sliko njene dolgoživosti.

Objavljeno v: *Süddeutsche Zeitung, 7. novembra 2007, str. 6*

FINSKA: OSKRBA V ŠE TAKO ODDALJENO VAS

Finska je velika in redko naseljena dežela, v kateri je med vsemi evropskimi državami največ starih ljudi. Deloma je to tudi posledica majhnega priseljevanja, ki v mnogih drugih evropskih okoljih rešuje natalitetno sliko. S pomočjo finskih vlad, za katere je stalna in urejena oskrba starih ljudi pomembna prioriteta, so v državi vzpostavili učinkovit sistem oskrbe, ki sega v vsako, še tako oddaljeno vas.

Po zakonu so na Finskem za oskrbo starih odgovorne komune, ki so dolžne vzdrževati vse potrebne oblike oskrbe. Mednje sodijo na primer razvažanje hrane s kolesi, hišni obiski zdravnikov in oskrbovalcev, prilagoditve stanovanj, denarne podpore sorodnikom, ki oskrbujejo svoje ostarele družinske člane, in bivanje v domovih. Poudarek je v oskrbi starih na njihovih domovih. Cilj je, da vsak star človek ostane v okolju, ki ga je vajen, kolikor mogoče dolgo. Po podatkih ministrstva za socialo živi na Finskem kar 89% vseh, ki so stari 75 let in več, v lastnih stanovanjih ali hišah, le 11% jih je v domovih za stare ali v drugih negovalnih ustanovah. Razlogi za to so tudi finančne narave, saj je bivanje v domu drago in lahko pobere do 80% prihodka starih ljudi.

Za oskrbo na domu prispevajo oskrbovanci v povprečju le 10 do 20% stroškov, vse drugo pa pokrije proračun. Zavarovanja za oskrbo, ki je tako pogosto v drugih evropskih državah, na Finskem ne poznajo in tudi politično ni možnosti, da bi ga uvedli. Podobne sisteme, kot je na Finskem, imajo tudi v drugih nordijskih državah. Finska vlada stroške za oskrbo starih vsako leto vključuje v proračun. Večino denarja razdelijo komunam, v katerih lokalne oblasti skupaj z oskrbovanci

določijo, katere oblike oskrbe so za tega ali onega oskrbovanca najbolj primerne.

Objavljeno v: *Süddeutsche Zeitung, 7. novembra 2007, str. 6*

ZDA: JEMANJE NEKATERIH ANTIDEPRESIVOV JE POVEZANO Z IZGUBO KOSTNE MASE PRI STAREJŠIH

Starejših ljudi, ki trpijo za depresivno motnjo, ni malo. Mnoge, pri katerih prepoznajo bolezensko simptomatiko, zdravijo z zdravili, ki sicer lahko izboljšajo razpoloženje, vendar pa imajo tudi svojo slabo stran. Kot prvi izbor se večinoma predpisujejo selektivni inhibitorji ponovnega privzema serotonina (SSRI), kot so Prozac, Paxil, Zoloft in drugi. Dve nedavni študiji, objavljeni v ameriški reviji *Archives of Internal Medicine*, sta ugotovili, da je uporaba omenjenih zdravil povezana z zmanjšanjem kostne mase pri starejših bolnikih. Tisti, ki so jemali triciklične antidepresive, te izgube niso utrpeli. Kot je povedala raziskovalka z univerze v Minnesoti, prof. dr. Susan Diem, SSRI antidepresivi součinkujejo s kostnimi celicami tako, da te hitreje izgubljajo vsebnosti kalcija. Ne gre za to, je pojasnila, da bi ukinili uporabo SSRI antidepresivov ali jih zamenjali s tricikličnimi, ki so ravno tako povezani s številnimi neželenimi učinki (povečana obremenitev srca in nevarnost miokardnega infarkta, zvišana verjetnost za padce z vsemi možnimi posledicami, poslabšanje spoznavnih – kognitivnih sposobnosti ipd.), pač pa za to, da bi se uvedla večja pazljivost pri predpisovanju ter predvsem skrbnejše spremljanje z meritvami kostne gostote pri osebah, ki jemljejo SSRI antidepresive dalj časa. Raziskav, ki bi ugotavljale, ali zdravila za zaščito oziroma izgradnjo kostne mase lahko kompenzirajo učinke antidepresivov, za zdaj še ni. Da je psihoterapevtski pristop k depresiji starejših enako učinkovit kot farmakološko zdravljenje, trdi Jerome Wakefield, psiholog in raziskovalec z univerze v New Yorku. Sam je pre-

pričan, da se s terapevtskim pristopom dotaknemo korenin depresivnih občutkov, ki so najpogosteje povezani z ujetostjo v kronično bolezen ali izgubo bližnjega, in da s tem največ pripomoremo k odpravljanju boleče notranje stiske.

Objavljeno v: *Archives of Internal Medicine*, 25. 6. 2007, v: APA ONLINE, <http://www.apa.org/>

ZDA: IZGOREVANJE OSKRBOVALCEV LAHKO VODI V DEPRESIJO

Nove raziskave kažejo, da so partnerji, ki oskrbujejo za rakom obolelega življenjskega sopotnika, izpostavljeni tveganju za razvoj depresivne motnje. Nedavna ameriška raziskava je pokazala, da kar 39% oskrbovalcev partnerja z napredovano obliko raka kaže resne simptome depresije. Še posebej ogroženi so oskrbovalci z izredno tesno navezanostjo na partnerja in močno izraženo tesnobo pred morebitno izgubo oziroma smrtjo. Reakcija na bolezen ljubljene osebe, v kateri prevladuje čustvo strahu pred zapuščenostjo in izgubljenostjo, lahko povsem preplavi oskrbovalca, izgorelost, v kateri se znajde, pa načne tako duševno kot tudi telesno zdravje. Raziskovalci poudarjajo, da se vsi ljudje v zahtevni vlogi oskrbovalca resno bolne osebe ne znajdejo dobro, zato potrebujejo učinkovito podporo in pomoč, sicer gre oskrbovanje na račun slabšanja njihovega lastnega zdravja.

Objavljeno v: *Reuters Health*, 5. 11. 2007, v: APA ONLINE, <http://www.apa.org/>

ANGLIJA: INOVATIVNI PROJEKT ORGANIZACIJE SHAPE

Britanska organizacija Shape od leta 1988 uspešno izvaja inovativen projekt, v okviru katerega omogoča invalidnim, gluhih in starim ljudem pridobitev vstopnic (angl. *Shape Tickets*) za umetniške, kulturne in zabavne dogodke po znižani ceni ter brezplačno prostovoljsko spremstvo nanje. Prek te storitve omogočijo ljudem, ki sicer

tega ne bi zmogli, dostop do najboljših zabavnih in umetniških dogodkov v Londonu. Organizacija v sodelovanju z drugimi organizacijami nudi dostop do več sto prireditvev, filmov, razstav v mestu, vključno s prireditvami, posebej prilagojenim osebam s posebnimi potrebami. Vse informacije v brošurah so dostopne v večjem tisku, Braillovi pisavi in avdio formatu. Številni prostovoljci (v angleščini imenovani *Access Assistants*) so nepogrešljiv člen te ponudbe, saj brezplačno nudijo svoj prosti čas ter najmanj enkrat mesečno s svojim avtomobilom spremljajo invalidne ali stare ljudi na različne dogodke ter jih po njih pripeljejo nazaj domov. Prostovoljci se na začetku prostovoljstva na tečaju seznanijo z invalidnostjo oz. različnimi oblikami nezmožnosti. V zameno za svoje prostovoljsko delo prostovoljci dobijo brezplačno vstopnico za to prireditev ter zavest, da so prispevali h kvaliteti življenja neke osebe. Kot je dejala ena od prostovoljk: »Prostovoljstvo za enojne vstopnice je super, saj je toliko stvari združenih v eno – izboljšuje se moje socialno življenje, odpira se mi svet umetnosti, ki ga verjetno sicer ne bi spoznala sama, ter mi je omogočeno, da to izkušnjo delim z nekom drugim.« Organizacija Shape sodeluje z več kot 100 organizacijami, s tremi vladnimi oddelki ter organizacijami iz tujine. Za svoje delo so pridobili številne nagrade.

Objavljeno v: <http://www.shapearts.org.uk/>

SVET: VPLIV PREHRANE NA KOGNITIVNI UPAD IN DEMENCO

Raziskava, objavljena v reviji newyorške Akademije znanosti, kaže prepričljive dokaze o tem, kako prehranski vzorci tekom odraslosti pomembno vplivajo na s starostjo povezan kognitivni upad in tveganje za razvoj demence. Izsledki poudarjajo pomen obrokov, ki so sestavljeni iz sadja, zelenjave, žitaric in rib. Ti naj bi bili varovalne narave, medtem ko imajo nasičene maščobne kisline ravno nasproten učinek. Posebno za ljudi s sladkorno boleznijo je visoka vse-

nost enostavnih ogljikovih hidratov v prehrani zelo škodljiva. Način prehranjevanja in ustrezne gibalne aktivnosti skrbijo za vzdrževanje telesne teže in preprečujejo tveganje za razvoj motenj, povezanih z debelostjo (zvišan krvni pritisk, visok holesterol), obenem pa so pomembna komponenta ohranjanja kognitivnega zdravja.

Objavljeno v: *Science Daily*, 12. 11. 2007, v: APA ONLINE, <http://www.apa.org/>

KITAJSKA: ZDRAVSTVENO VARSTVO STARIH LJUDI

Pred kratkim je ameriški urad, ki se ukvarja s prebivalstveno politiko, izdal poročilo o zdravju in zdravstvenem varstvu starih ljudi v urbani in ruralni Kitajski (*Health and Health Care of the Older Population in Urban and Rural China: 2000*), v katerem so analizirali zdravje 140 milijonov starih ljudi (60 let in več) v letu 2000. Med drugim so obravnavali omejene zmožnosti opravljanja različnih dejavnosti, lastno oceno zdravja, prisotnost kroničnih bolezni, življenjski stil, duševno zdravje ter zdravstvenovarstvene storitve. Ugotovili so, da se skoraj polovica starih Kitajcev pri opravljanju vsakdanjih dejavnosti sooča z neke vrste omejenostjo, pogosteje pa se ta pojavlja pri ženskah, neporočenih in manj izobraženih. Poleg tega je kar 55% starih Kitajcev dejalo, da trpijo za kronično boleznijo. Starejši ljudje, ki so živeli na ruralnem območju, so manj verjetno koristili strukturirane oblike zdravstvenega varstva, kot so obiski zdravstvenih ambulant ali hospitalizacija, več kot dvakrat verjetnejša pa je bila uporaba nestrukturirane zdravniške oskrbe, kot je npr. obisk zdravnika na domu. V poročilu so se ustavili tudi pri načinu plačevanja za zdravniško oskrbo in pri tem ugotovili, da starejši ljudje plačajo do polovico zdravstvenih stroškov iz lastnega žepa, dodatno tretjino pa plačajo še njihovi otroci in ostali družinski člani. Samo 10% stroškov krije zavarovanje. Poročilo dobite na strani: www.census.gov/prod/2007pubs/p95-07-2.pdf.

Objavljeno v: *ILC Policy Report*, oktober 2007: 3

VB: ODNOS DELODAJALCEV DO STAREJŠE DELOVNE SILE

V Britaniji je izšlo poročilo o odzivu delodajalcev na staranje delovne sile, ki temelji na kvalitativni raziskavi (*Employer Responses to an Ageing Workforce: A Qualitative Study*). Raziskovalce je predvsem zanimalo, kako delodajalci urejajo problematiko starejše deovne sile, še posebno po uvedbi zakona oktobra 2006, ki prepoveduje starostno diskriminacijo na delovnem mestu (*Employment Equality /Age/ Regulations, 2006*). Ugotovili so, da večina delodajalcev na starejše delavce gleda kot na pridobitev in so jih pripravljene obdržati v službi tudi, ko dosežejo običajno upokojitveno starost. Študija je tudi pokazala, da delodajalci težko najdejo ustrezno kvalificirane ljudi. Po drugi strani pa je praksa pri zaposlovanju različna in čeprav večina delodajalcev pri zaposlovanju formalno ne izvaja starostne diskriminacije, se število na novo zaposlenih starejših ljudi ne povečuje. Raziskovalci ugotavljajo, da bi bilo potrebno več pozornosti nameniti indirektni diskriminaciji pri zaposlovanju menedžerjev. Več informacij o poročilu je na straneh:

<http://www.dwp.gov.uk/mediacentre/pressreleases/2007/sep/emp-270907.asp>.

Objavljeno v: *ILC Policy Report*, oktober 2007: 3-4

SVET: V OKVIRU ZDRUŽENIH NARODOV IZŠLA BILTENA O PROBLEMATIKI GLOBALNEGA STARANJA

Oddelek za ekonomske in družbene zadeve pri Združenih narodih (*UN Department of Economic and Social Affairs Population Division*) je izdal dva biltena o globalnem staranju. Prvi, z naslovom *Upravljanje zdravstvenega varstva v starajočem se svetu (Managing Health Care in an Ageing World)* obravnava, kakšne izzive bo starajoče se svetovno prebivalstvo prineslo zdravstvenovarstvenim sistemom. Ugotavljajo, da staranje ne bo glavni dejavnik za povečanje stroškov zdra-

vstvenega varstva ter da se bo mogoče izogniti takšnim stroškom z večjim poudarkom vlad na preventivnih ukrepih, ki bi lahko omejili pogostost kroničnih bolezni. V brošuri izpostavijo nujnost, da države v razvoju zavezajo finančna tveganja povezana s slabim zdravjem in umrljivostjo, s pomočjo ukrepov, kot je npr. javno zdravstveno zavarovanje. Bilten najdete na strani: www.un.org/esa/policy/policybriefs/policybrief2.pdf. Drugi bilten, ki obravnava negotovost v starosti in izziv univerzalnega pokojninskega sistema (*Tackling Insecurity in Old Age: The Challenge of Universal Pension*), kaže, da skoraj 80% starih ljudi, ki živijo v državah v razvoju (okoli 342 milijonov ljudi), nima ustrezne finančne varnosti. Ta številka bi se po podatkih noveše raziskave ZN do sredine tega stoletja lahko povečala na 1,2 milijarde, če se ne bo uskladila z demografskimi spremembami. V biltenu govorijo o tem, kako že minimalna univerzalna socialna pokojnina zagotavlja rešitev za ta problem. V okviru te naj bi se zagotovilo, da pod določen finančni prag ne bi padel nihče, prav tako pa naj bi se omogočil bolj celovit pokojninski sistem, ki bi bil mešanica javnih in privatnih iniciativ, ki so v skladu s posameznimi praksami države, finančnimi razmerami in zahtevami po enakosti. Bilten dobite na strani: www.un.org/esa/policy/policybriefs/policybrief3.pdf.

Objavljeno v: *ILC Policy Report, oktober 2007: 4*

SVET: ČLOVEKOVE PRAVICE V STARAJOČEM SE SVETU

Mednarodni center za dolgoživost (ILC-UK) je izdal poročilo o človekovih pravicah v starjočem se svetu (*Human Rights in an Ageing World*), ki predstavlja vidike ILC o izzivih za človekove pravice, ki jih povsod po svetu predstavlja staranje prebivalstva. Omenjeno poročilo vsebuje poročila iz VB, Francije, Južne Afrike, Dominikanske republike, Izraela, Japonske, Nizozemske, Indije, Argentine in ZDA. Vsako nacionalno poročilo obravnava specifično problematiko, s katero se soočajo stari ljudje v njihovi državi,

ter načine promoviranja potreb in interesov starih ljudi, ki so v dobrobit vseh članov družbe. Poročilo dobite na strani: http://www.ilcuk.org.uk/files/pdf_pdf_39.pdf.

Objavljeno v: *ILC Policy Report, november 2007: 3*

VB: PRVIKRAT V BRITANSKI ZGODOVINI ŠTEVILO STAREGA PREBIVALSTVA VIŠJE OD ŠTEVILA OTROK

V najnovejši projekciji britanskega prebivalstva, ki jo pripravlja Britanski statistični urad, ugotavljajo, da se bo celotno prebivalstvo povečalo s 60,6 milijona v letu 2006 na 71 milijonov leta 2031. Povprečna starost prebivalstva je bila leta 2006 39,6 let. Do leta 2016 bo znašala 40,1 let, do leta 2031 pa že 42,6 let. Ugotovili so tudi, da je leta 2007 – prvič v britanski zgodovini – število prebivalstva, ki dosega državno upokojitveno starost (trenutno 65 za moške in 60 za ženske), presegló število otrok. Ta trend se bo nadaljeval in razlika v številu starih ljudi in otrok bo do leta 2031 narasla na 2 milijona. Več informacij dobite na strani: www.statistics.gov.uk/pdfdir/pproj1007.pdf.

Objavljeno v: *ILC Policy Report, november 2007: 3-4*

ZDA: ŠTUDIJA O ALZHEIMERJEVI BOLEZNI

Študija, objavljena v reviji *Neuroepidemiology*, kaže, da ima okoli 14% Američanov, starih 71 let in več, demenco, kar v absolutnem številu predstavlja 3,4 milijone ljudi. Od teh jih ima okoli 2,7 milijona (70%) Alzheimerjevo bolezen. Naslednja najpogostejša oblika demence je vaskularna demenca. Omenjena študija je prva tovrstna študija v ZDA, ki je ocenila delež demence in Alzheimerjeve bolezni na nacionalnem reprezentativnem vzorcu starih ljudi v ZDA. Več informacij o njej najdete na strani: www.nih.gov/news/pr/oct2007/nia-30.htm.

Objavljeno v: *ILC Policy Report, november 2007: 4*

GERONTOLOŠKI DOGODKI

Zbrala dr. Simona Hvalič Touzery

Neuroimaging in Dementia

24.–26. marca 2008, 18. letna konferenca v Torontu, Ontario, Kanada

Organizira: Rotman Research Institute Conference

Spletni naslov: <http://www.rotman-baycrest.on.ca>

Future of Aging Services Conference

31. marca – 2. aprila 2008 v hotelu Marriot Wardman Park v Washingtonu, ZDA

Organizira: International Association of Homes and Services for the Ageing (IAHSA),

Spletni naslov: http://www2.aahsa.org/conferences/future_conference/default.asp

Geriatrics 2008

5.–8. aprila 2008, Antalya, Turčija

Organizira: Geriatrično društvo Turčije

Spletni naslov: www.geriatri2008.org; www.geriatrics2008.org

The Second International Aging Conference

8.–10. aprila 2008 v Abu Dhabiju, Združeni Arabski Emirati (UAE)

Organizira: Family Development Foundation in Ministry of Social Affairs of UAE

Embracing Our Past, Shaping Our Future

16.–19. aprila 2008, 19. letna konferenca na Univerzi Temple v Philadelphii, ZDA

Organizira: Society for the Arts in Healthcare

Spletni naslov: <http://www.temple.edu/boyer/ResearchCenter/index.htm>

Konferenca o demografiji - medgeneracijska solidarnost in dolgotrajna oskrba

27. – 29. aprila 2008, Brdo pri Kranju, Slovenija

Organizira: Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve RS

spletni naslov: http://www.mddsz.gov.si/si/eu2008_mddsz/dogodki/konferenca_o_demografiji_medgeneracijska_solidarnost_in_dolgotrajna_oskrba/

Internationaler Kongress für Geriatrie und Gerontologie

1.–3. maja 2008 v Benetkah, Italija

Organizira: Physio Austria; spletni naslov: <http://www.physioaustria.at/?p=1284>

Neuropsychiatry & Psychology in Modern Times

20.–23. maja 2008 v hotelu Hilton, Atene, Grčija

Organizira: Association of Psychology & Psychiatry for Adults & Children (APPAC)

Spletni naslov: <http://www.epsep.org.gr>

18th Alzheimer Europe Conference

22.–25. maja 2008 v Oslu, Norveška

Organizira: Alzheimer Europe und Norwegian Centre for Dementia Research